

Onderwerp: Uitwerking motie 'wilgen her- of verplanten Korteweg, Zuid-Beijerland'

Babsnummer: 1109

1. Gevraagd besluit

In te stemmen met:

1. de motie 'wilgen her- of verplanten Korteweg, Zuid-Beijerland' uit te werken door middel van de alternatieve variant: verplanten, waarbij 25 wilgen in goede staat worden verplant naar de Bosweg in de Hoeksche Waard.
2. hiervoor een aanvullend krediet voor het project Aanpak Korteweg beschikbaar te stellen van € 60.000,-. De extra kapitaallasten op te nemen in de programmabegroting 2026.

2. Probleemstelling – context

Op 28 juni 2023 heeft de VV de motie 'Wilgen her- of verplanten Korteweg, Zuid-Beijerland' aangenomen die door fractie Natuur is ingediend. Hierin wordt het college verzocht:

- het verplanten van de wilgen aan de zuidzijde in de verdere planuitwerking en uitvraag mee te nemen;
- voor het verplanten in overleg te treden met het Hoekschewaards Landschap en de directe omgeving.

In de motie wordt gevraagd of de bestaande wilgenrij behouden kan blijven voor de Korteweg en daarmee af te wijken van de normale gang van zaken in een project waarbij bomen worden gekapt en na aanleg een nieuwe rij bomen (in dit geval wilgen) wordt herplant.

De wilgen langs de Korteweg maken onderdeel uit van een karakteristieke inrichting van de wegen in de Hoeksche Waard. Ze hebben naast een biodiversiteitswaarde daarmee ook een culturele waarde. Vanwege een duurzaam veilige inrichting van de weg inclusief een vrijliggend fietspad moeten de wilgen aan de zuidzijde van de Korteweg wijken.

In de uitwerking van het project Aanpak Korteweg is beoordeeld of en hoe de genoemde motie uitgevoerd kan worden. Dit onderzoek heeft 2 varianten opgeleverd:

- Van de 98 aanwezige wilgen kan met een intensieve voorbehandeling en tijdelijke opslag op een depot een geslaagde herplant van circa 35 wilgen plaatsvinden. De kosten van deze herplant worden op basis van een onafhankelijk deskundig advies ingeschat op € 275.000,-.
- Er kunnen direct 25 goede wilgen worden verplaatst langs het fietspad aan de Bosweg te Zuid-Beijerland. Dit fietspad is in beheer bij de Gemeente Hoekse Waard. De kosten van dit alternatief worden geschat op € 60.000,-.

3. Beoogd effect en argumenten

Motie-variant: herplanten

Door adviesbureau Terra Nostra is in het voorjaar onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van herplant. Daarbij is gekeken naar:

- de huidige staat van de bomen;
- de mogelijkheden van voorbereidende werkzaamheden;
- wijze van uitsteken van de bomen;

- locatie voor opslag van 2 á 3 jaar;
- voorwaarden van herplant;
- slaagkans van herplant;
- de kosten.

Uit het onderzoek is gebleken dat 1/3 van de bomen in goede conditie is, 1/3 in redelijk conditie en 1/3 in slechte conditie. De bomen in goede en redelijke conditie hebben, met een goede aanpak en extra zorg, een kans van slagen op uiteindelijke herplant. Daarbij wordt op basis van ervaring, conditie van de bomen, en de 2 á 3 jaar tijdelijke opslag op een depot een slaagkans van 50% gehanteerd. Dit betekent dat circa 35 wilgen van de nu aanwezige 98 bomen het zullen redden. De kosten van deze herplant-operatie wordt geraamd op € 225.000,-. De voorbereidende werkzaamheden van de 60 bomen met slaagkans heeft plaatsgevonden in mei. Tijdens het voorbehandelen zijn de kluiten aan 2 tot 3 kanten vrijgestoken. Hieruit bleek dat de bomen diep zijn geworteld. Deze bevinding wijkt daarmee af van de verwachte brede oppervlakkige worteling zoals gewoon is bij wilgen. Dit heeft een kostenverhogend effect (€ 50.000,-) en komt de slaagkans niet ten goede. De totale kosten bovenop de bestaande projectkosten voor deze motievariant worden daarom geraamd op € 275.000,-.

Alternatieve-variant: verplanten

De circa 60 voorbehandelde bomen kunnen wel ter beschikking worden gesteld aan derden of in het eigen waterschapsgebied worden herplant. Hierover is contact gelegd met het Hoekschewaards Landschap (HWL), Zuid-Hollands Landschap (ZHL) en de gemeente Hoeksche Waard. Hieruit is een lijst met 10 locaties naar voren gekomen en nader beoordeeld. Uiteindelijk is één locatie overgebleven. De 9 andere locaties vielen af omdat de vrachtwagen met de te verplanten wilgen er niet kan komen en/of werken, door de aanwezigheid van kabels en leidingen, en/of andere boomsoorten passender zijn en de beoogde particulieren de bomen niet willen overnemen. Langs het Fietspad Bosweg te Zuid-Beijerland dat in beheer is bij de gemeente Hoeksche Waard kunnen in overleg met de gemeente circa 25 wilgen worden herplant.

Zo blijven een aantal wilgen behouden voor dit gebied. Het beheer van de wilgen wordt overgenomen door gemeente Hoeksche Waard.

De benodigde financiële middelen bovenop de bestaande projectkosten bedragen circa € 60.000,-. Dit is voor het voorbehandelen, uitgraven, transporteren en aanplanten van de 25 wilgen naar de genoemde locatie in de Hoeksche Waard. De slaagkans wordt op basis van ervaring en de zorgvuldige verplanting ingeschat op meer dan 80%. Na aanleg van het vrijliggende fietspad wordt een volledige rij nieuwe wilgen herplant langs de Korteweg.

Voorkeursvariant college:

De kosten voor de Motie-variant komen uit op bijna € 10.000,- per wilg. Nieuwe wilgen groeien hard zodat binnen 10 jaar het karakteristieke beeld hersteld is. Op basis van een afweging van financiën en verwacht resultaat stellen we voor niet tot herplant over te gaan, maar in te zetten op de alternatieve variant door het direct verplanten van circa 25 goede wilgen naar een nieuwe plek binnen de Hoeksche Waard. Hierbij zijn de kosten ca. € 2.400,- per wilg.

4. Kernboodschap

Door een 25 tal gezonde wilgen van de Korteweg te verplanten naar de Bosweg blijft de karakteristieke, culturele en groene waarde van de bestaande wilgenrij binnen de Hoeksche Waard voor een deel behouden. Na het afronden van het civiele werk worden wilgentenen van de oude wilgen herplant langs de Korteweg en wordt binnen 10 jaar het karakteristieke landschappelijke beeld langs de Korteweg hersteld.

5. Regelgeving en beleid

Binnen het waterschap is een herplantplicht van toepassing. Dit is altijd, ongeacht de keuze voor een variant, van toepassing binnen het project. Dat betekent dat langs de zuidzijde van de Korteweg weer 100 wilgen (of andere type bomen) terug komen.

6. Historie – eerdere besluitvorming

De VV heeft op 28 juni 2023 het benodigde krediet vrijgemaakt voor het project "Aanpak Korteweg". In die VV vergadering is de motie 'Wilgen her- of verplant Korteweg, Zuid-Beijerland' ingediend door de fractie Natuur aangenomen.

7. Financiën

Dit voorstel is geen onderdeel van de scope van het project Aanpak Korteweg. De extra benodigde financiële middelen bedragen circa € 60.000,-, hiervoor is aanvullend krediet benodigd. De jaarlijkse extra kapitaallasten welke starten in jaarschijf 2026 zijn gezien het geringe aanvullende krediet minimaal (circa € 3.000,- per jaar) en worden opgenomen in de programmabegroting 2026. De wilgen komen na het verplanten in beheer bij de gemeente Hoeksche Waard.

Indien er voor de motie-variant herplanten wordt gekozen is een aanvullend krediet nodig dat is geraamd op € 275.000,-. Deze variant (herplanten) zit niet in de scope van het huidige projectinvesteringskrediet. De jaarlijkse extra kapitaallasten welke starten in jaarschijf 2026 zijn circa € 13.500,- per jaar) en worden opgenomen in de programmabegroting 2026. De wilgen blijven daarna bij het waterschap in beheer.

Voor de uitwerking van de motie zijn kosten gemaakt voor het externe onderzoek van € 15.000,- incl. BTW en is ongeveer 100 uur besteed aan de begeleiding van het onderzoek, afstemming met stakeholders, gemeente, locatieonderzoek en beoordeling van de 10 mogelijke herplantlocaties, waarvan de Bosweg uiteindelijk is overgebleven.

8. Duurzaamheid

Door een aantal wilgen te verplanten naar andere locaties in de Hoeksche Waard, blijven deze behouden als onderdeel van het karakteristieke cultuurlandschap en geven een blijvende bijdrage aan de biodiversiteit. De werkzaamheden voor het uitvoeren van de motie zoals bedoeld vraagt veel werkzaamheden en bijbehorende kosten en transportbewegingen. Die punten dragen minder bij aan een duurzame uitvoering.

9. Alternatieven

Met de voorgestelde alternatieve variant wordt deels invulling gegeven aan de motie. De karakteristieke wilgen van de Korteweg blijven (gedeeltelijk) behouden voor de Hoeksche Waard, maar op een andere locatie.

10. Organisatorische en personele consequenties / OR

Niet van toepassing.

11. Risico- en beheersmaatregelen

Bij het wel uitvoeren van de motievariant: herplanten wordt de slaagkans van 2/3 van de wilgen geschat op 50%. In de voorbereidende werkzaamheden in mei van dit jaar is alles gedaan om een mogelijke verplanting een maximale slaagkans te geven. Voor de alternatieve variant: verplanten wordt de slaagkans ingeschat op 80%.

12. Communicatie (in- en extern)

De uitkomst van de motie zal via een persbericht worden gecommuniceerd. De wilgen langs de Korteweg hebben veel aandacht gehad en daarom is het goed hier transparant over communiceren. Het bericht zal met de gemeente Hoeksche Waard worden afgestemd.

13. Bekendmaking en vervolgprocedure

Niet van toepassing.

14. Bevoegd orgaan

De VV is het bevoegde orgaan over de uitvoering van de aangenomen motie.

15. Toelichting / kanttekeningen

Niet van toepassing.

16. Bijlagen

1. Motie 'Wilgen her- of verplanten Korteweg, Zuid-Beijerland'
2. Rapportage verplantbaarheidsonderzoek bij 99 knotwilgen aan de Korteweg te Numansdorp

waterschap
**Hollandse
Delta**

Vergaderdatum: 18 december 2024
Agendapunt:

BESLUIT VERENIGDE VERGADERING

ONDERWERP Uitwerking motie 'wilgen her- of verplanten Korteweg, Zuid-Beijerland'

DE VERENIGDE VERGADERING VAN WATERSCHAP HOLLANDSE DELTA,

op voordracht van dijkgraaf en heemraden van waterschap Hollandse Delta van datum D&H;

gehoord het advies van de Commissie Waterkering, wegen en vergunningverlening (WWV) van 3-12-2024;

overwegende dat:

- in de motie wordt gevraagd de wilgen door her- of verplanten te behouden voor het gebied;
- de slaagkans van herplant langs de zuidzijde ten hoogste 50% is;
- de uitvoering van de motie met hoge kosten gepaard gaat;
- een alternatief voor handen is dat invulling geeft aan het behoud van de wilgen in de Hoeksche Waard;

gelet op:

- artikel 77 Waterschapswet;
- de positieve reactie van HWL en de gemeente HW

BESLUIT:

In te stemmen met:

1. de motie 'wilgen her- of verplanten Korteweg, Zuid-Beijerland' uit te werken door middel van de alternatieve variant: verplanten, waarin 25 goede wilgen worden verplant naar de Bosweg in de Hoeksche Waard;
2. hiervoor een aanvullend krediet voor het project Aanpak Korteweg beschikbaar te stellen van € 60.000,-. De extra kapitaallasten op te nemen in de programmabegroting 2026.

Ridderkerk, 18 december 2024

De Verenigde Vergadering voornoemd,
secretaris-directeur, dijkgraaf,

V. Bergsma

J.F. Bonjer